

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudců JUDr. Ludmily Sandnerové a Mgr. Milana Taubera v právní věci žalobce: **Ing. L. L., P. 1, V. 41**, insolvenční správce společnosti **AQ OKNA a. s.**, Praha 9, Kolbenova 159/7, zast. společností **AUDITORSKÁ A DAŇOVÁ KANCELÁŘ s.r.o.**, Praha 3, Husitská 344/63, proti žalovanému: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, Praha 3, Orlická 2020/4, o přezkum rozhodnutí rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 26. 9. 2012 č.j. 4505, 4506/12/Sm,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky ze dne 26. 9. 2012 č.j. 4505, 4506/12/Sm se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 5 760,- Kč tak, že tuto částku poukáže zástupci žalobce, společnosti AUDITORSKÁ A DAŇOVÁ KANCELÁŘ s.r.o. do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí rozhodčího orgánu Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále „rozhodčí orgán VZP“ a „VZP“) ze dne 26. 9. 2012 č.j. 4505, 4506/12/Sm (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzen jednak platební výměr VZP, Regionální pobočky Praha, pobočky pro Hl. m. Prahu a Středočeský kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 16. 7. 2012 č. 4141201234, jednak platební výměr správního orgánu prvního stupně ze dne 16. 7. 2012 č. 2141201773 (dále „platební výměry“ či „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“). Platebními výměry vyměřil správní orgán prvního stupně žalobci povinnost zaplatit podle § 15 odst. 1 zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistném na zdravotní pojištění“), pojistné ve výši

139 335,- Kč a povinnost zaplatit podle § 18 odst. 1 zákona o pojistném na zdravotní pojištění penále ve výši 46 088,- Kč.

V podané žalobě žalobce především namítá, že se odvolací orgán VZP nevypořádal se všemi odvolacími námitkami, a tím učinil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Podle žalobce se VZP nezabývala se skutečností, kterou žalobce uváděl a která spočívala v tom, že majetková podstata společnosti, jejímž insolvenčním správcem je žalobce, je předlužena, a proto pohledávky za majetkovou podstatou ani pohledávky VZP nebude možno uhradit v plné výši a bude muset být přistoupeno k jejich poměrnému krácení podle § 305 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „insolvenční zákon“).

Podle žalobce odvolací orgán VZP nedostatečně objasnil skutkový stav, v napadeném rozhodnutí jen rozsáhle popisuje, co je mezi účastníky nesporné (že insolvenční správce je je v průběhu konkurzu povinen hradit své veřejnoprávní závazky ve lhůtách daných speciálními oborovými veřejnoprávními předpisy), nevysvětlil, proč neprovedl k návrhu žalobce důkaz o tom, zda je majetková podstata předlužena, a proč své právní vývody postavil na tvrzení, že majetková podstata není předlužena, když uvedl, že insolvenčnímu správci nic nebrání v průběhu konkurzu uhradit pohledávky žalované ve lhůtách daných zákonem o veřejném zdravotním pojištění. Podle žalobce je právě předlužení majetkové podstaty překážkou v úhradě pohledávek žalované VZP. Neobjasněním otázky předlužení majetkové podstaty nebyl skutkový stav dostatečně zjištěn.

Závěrem žalobce namítá i nesprávné právní posouzení věci žalovanou VZP. Podle žalobce lze judikaturu (č. 1239/2007 Sb. NSS), na niž odvolací orgán VZP odkazuje, použít jen omezeně. V případě, kdy je majetková podstata předlužena, není podle žalobce citovaná judikatura použitelná a žalobce proto nebyl v prodlení. Žalobce opakuje, že v situaci, kdy je zřejmé, že výtěžek ze zpeněžení majetkové podstaty nepostačí na úhradu pohledávek za majetkovou podstatou, nemůže insolvenční správce uhradit věřiteli takovou jeho pohledávku, dokud není zjištěné, o kolik bude zkrácena v důsledku jejího poměrného uspokojení podle § 305 odst. 2 insolvenčního zákona. Do té doby proto není vázán lhůtami splatnosti danými předpisy o pojistném. Nedoplatky vykázané žalobci ve vyúčtování pojistného na veřejné zdravotní pojištění proto ještě nebyly splatné, nestaly se nedoplatkem a nevzniklo tak rovněž penále.

Ve svém vyjádření žalovaná VZP uvádí, že žalobce byl povinen v daném období od 11. 8. 2009 do 6. 5. 2012 za zaměstnance dlužníka odvádět pojistné. Z platné právní úpravy (ze zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ze zákona o pojistném na zdravotní pojištění a insolvenčního zákona) dovozuje, že insolvenční správce jako zaměstnavatel musí odvádět stanovené pojistné na zdravotní pojištění, a to bez ohledu na skutečnost, zda je schopen pohledávku patřící do majetkové podstaty uhradit věřiteli. VZP má za to, že jako věřitel takové pohledávky nemůže být ani v průběhu konkurzu zbavena práva zajistit si tuto pohledávku (na pojistné za zdravotní pojištění) i pro případ pozdějšího vymáhání, např. po zrušení konkurzu.

VZP připomíná, že podle § 228 písm. i) insolvenčního zákona se nakládáním s majetkovou podstatou rozumí mj. i plnění povinností podle předpisů o veřejném zdravotním pojištění, čímž na správce přecházejí i plnění povinností podle zákona o pojistném na

zdravotní pojištění, které by jinak vykonával úpadce, a že podle § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona patří mezi pohledávky za majetkovou podstatou, pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku, mj. i pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Zároveň odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006 č.j. 6 Ads 92/2005-49 (č. 1129/2007 Sb. NSS), podle něhož – jak uvádí VZP – nelze ust. § 31 odst. 1 větu první zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (poznámka: zrušeného ke dni 1. 1. 2008), vykládat izolovaně od věty druhé téhož odstavce upravujícího dva možné způsoby uspokojení nároku. Podle VZP není citované ust. § 31 nadřazené ustanovením zákona o pojistném na zdravotní pojištění a povinnosti zaměstnavatele odvádět za zaměstnance pojistné nejsou uvedeným ustanovením nijak dotčeny. Tím, že žalobce shora popsanou povinnost neplnil, bylo mu oprávněně vyměřeno penále. Podle VZP se prohlášením konkursu úpadce (dlužník) nezabývá odpovědnosti platit pojistné na zdravotní pojištění, pouze jeho procesní práva a povinnosti přecházejí na správce. V otázce povahy předpisu penále žalovaná VZP odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2008 č.j. 4 Ads 28/2008-50, podle něhož „platební výměr, kterým byl sdělen předpis penále, pouze deklaruje již vzniklou povinnost a nesměruje přímo k uspokojení pohledávky“.

Závěrem žalovaná VZP uvádí, že pohledávky za podstatou se nepřihlašují, a pokud je insolvenční správce neuhradí, je zdravotní pojišťovna oprávněna je vyměřit. VZP bere na vědomí, že platební výměry nejsou v průběhu insolvenčního řízení vykonatelné, a považuje za irelevantní tvrzení žalobce, že není povinen hradit veřejné zdravotní pojištění z důvodu, že majetková podstata je předlužena. Žalobu proto navrhuje zamítnout.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále „s.ř.s.“) a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Věc posoudil takto:

K výzvě soudu směřující k předložení vyjádření k žalobě a správního spisu (§ 74 odst. 1 s.ř.s.) zaslala VZP soudu do datové schránky jednak podrobné vyjádření k žalobě, jednak dokumenty obsahující úředně neověřené verze plné moci určené žalobcem současněmu zástupci žalobce, napadené rozhodnutí, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně oznámení o zahájení správního řízení, odvolání proti platebním výměrům. Na dotaz soudu doručený do datové schránky VZP, zda zaslané přílohy lze pokládat za úplný správní spis o věci, žalovaná VZP nereagovala. Nezbylo než vycházet z dokumentů, které VZP předložila elektronickou cestou jako správní spis.

Z předložených materiálů a z rejstříkových záznamů vyplývá, že rozhodnutí o úpadku bylo vydáno dne 11. 8. 2009 a týž den byl prohlášen na majetek dlužníka AQ OKNA a. s. konkurs. Rozhodné období, o něž se v platebních výměrech jedná, je období od 11. 8. 2009 do 6. 5. 2012, tedy po rozhodnutí o úpadku dlužníka.

Podle § 168 odst. 2 písm. e) insolvenčního zákona jsou pohledávkami za majetkovou podstatou (pokud vznikly po rozhodnutí o úpadku) daně, poplatky, cla, pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění.

Podle § 305 odst. 1 insolvenčního zákona se uspokojí před rozvrhem dosud nezaplacené pohledávky, které se uspokojují kdykoli v průběhu konkursního řízení; a to pohledávky za majetkovou podstatou, pohledávky jím postavené na roveň a zajištěné pohledávky

v rozsahu stanoveném v § 298 a § 299 odst. 1 insolvenčního zákona. Nestačí-li dosažený výtěžek ze zpeněžení majetkové podstaty k uspokojení všech pohledávek, uvedených v odstavci 1 cit. ustanovení, uspokojí se podle § 305 odst. 2 insolvenčního zákona nejdříve odměna a hotové výdaje insolvenčního správce, poté pohledávky věřitelů podle § 168 odst. 1 písm. e) a § 169 odst. 1 písm. g) cit. zákona, poté pohledávky věřitelů z úvěrového financování, poté náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty a poté pohledávky věřitelů na výživném ze zákona; ostatní pohledávky se uspokojí poměrně. Výtěžku zpeněžení podle § 298 odst. 2 cit. zákona lze však použít k uspokojení jiných pohledávek až po uspokojení pohledávky zajištěného věřitele.

Podle § 203 odst. 1 insolvenčního zákona se pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky postavené jim na roveň uplatňují vůči insolvenčnímu správci pořadem práva tak, jako by insolvenční správce byl v nich dlužníkem. Podle odstavce 4 téhož ustanovení se může se věřitel domáhat splnění pohledávek podle odstavce 1 cit. ustanovení žalobou podanou proti insolvenčnímu správci, neuspokojí-li je insolvenční správce v plné výši a včas; nejde o incidenční spor.

Po právní moci rozhodnutí o žalobě podle § 203 odst. 4 určí lhůtu k uspokojení přisouzené pohledávky a jejího příslušenství svým rozhodnutím insolvenční soud (§ 203 odst. 5 insolvenčního zákona); současně rozhodne, která část majetkové podstaty může být použita k uspokojení. Učiní tak jen na návrh oprávněné osoby nebo insolvenčního správce.

Mezi stranami není sporu, že pohledávka žalované VZP na uhrazení pojistného na veřejné zdravotní pojištění vznikla a je pohledávkou za majetkovou podstatou. Zároveň mezi stranami není sporu, že se pohledávky za majetkovou podstatou uplatňují vůči insolvenčnímu správci.

V dané věci se soud nejdříve zabýval žalobní námitkou žalobce, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, kdy se žalovaná nezabývala všemi odvolacími námitkami žalobce.

Z dokumentů, které byly soudu předloženy jako správní spis, vyplývá, že v podstatě jedinou odvolací námitkou žalobce bylo tvrzení, že majetková podstata je předlužena, s tím, že tato skutečnost by měly být prokázána a že proto žalobce musí postupovat v souladu s § 305 odst. 2 insolvenčního zákona a uspokojit pohledávky za majetkovou podstatou poměrně. Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že se odvolací (rozhodčí) orgán žalované VZP touto odvolací námitkou se nezabýval, a to ani okrajově. Žalovaná pouze v napadeném rozhodnutí uvádí, z čeho dovozuje, že žalobci vznikla povinnost hradit pojistné na veřejném zdravotním pojištění, proč je platební výměr vystaven insolvenčnímu správci, jakou povahu má podle insolvenčního zákona pohledávka žalované atd.; vyjádření k žalobě tak v podstatě kopíruje odůvodnění napadeného rozhodnutí (s výjimkou blíže nezdůvodněného závěru žalované, že určení, zda je majetková podstata předlužena, je irrelevantní, když tento závěr v samotném napadeném rozhodnutí chybí).

Podle ustálené judikatury Nevypovídá-li se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající zpravidla v nedostatku jeho důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a/ s.ř.s.; k tomu srov. například rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013 č.j. 1 Afs 92/2012-45 nebo ze dne 19. 12. 2008 č.j. 8 Afs 66/2008-71). Dále z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003 č.j. 2 Ads 58/2003-75

(publikovaného pod č. 133/2004 Sb. NSS) vyplývá, že „nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatecích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny.“

V daném případě se žalovaná vůbec nezabývala – v podstatě jedinou – odvolací námitkou žalobce, že majetková podstata je předlužena a že je nutné postupovat v souladu s § 305 odst. 2 insolvenčního zákona. Přitom odpověď na (skutkovou) otázku, zda je či není majetková podstata předlužena, je zásadní pro otázku splatnosti pohledávky žalované na úhradu pojistného na veřejné zdravotní pojištění. Pokud by pohledávka žalované na úhradu pojistného dosud nebyla splatná, nemohl žalované vzniknout nárok na úhradu penále podle § 18 odst. 1 zákona o pojistném na zdravotní pojištění.

Pro výše uvedené důvody soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. je v tomto případě bez nutnosti nařízení jednání zrušil s tím, že věc se vrací žalované VZP.

Jen pro úplnost lze uvést, že judikatura citovaná žalovanou se vztahovala k zákonu o konkursu a vyrovnání, který byl účinný do 31. 12. 2007, nikoli již v rozhodném období, ani v době vydání napadeného rozhodnutí. Nicméně i tento zákon znal postup uspokojování pohledávek pro případ předlužené majetkové podstaty (§ 32 odst. 1).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Ty představují náklady na zastoupení společností, která vykonává daňové poradenství, a to za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení a podání žaloby – § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů) po 2 100,- Kč (§ 7 bod 5. ve vazbě na § 9 odst. 3 písm. f/ téže vyhlášky) a dále tzv. režijní paušál ve výši 2 x 300,- Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, odměna za zastoupení byla zvýšena o tehdejší sazbu 20 % ze 4 800,- Kč, tedy o 960,- Kč; celkem tedy činí náklady k náhradě 5 760,- Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 30. 5. 2016

JUDr. Jan Ryba
předseda senátu